

Nazwa modułu zajęć:	Estetyka				
Rok akademicki:	2019/2020	Kod:	HKLT-2-106-KW-s	Punkty ECTS:	5
Wydział:	Humanistyczny				
Kierunek:	Kulturoznawstwo	Specjalność:	Komunikacja wizualna i projektowanie graficzne		
Poziom studiów:	Studia II stopnia	Forma studiów:	Stacjonarne		
Język wykładowy:	Polski	Profil:	Ogólnoakademicki (A)	Semestr:	1
Strona www:	—				
Prowadzący moduł:	dr Zmudziński Bogusław (bz@etiudaandanima.com)				

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Omówienie podstawowych koncepcji z zakresu estetyki.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Zna podstawowe koncepcje z zakresu estetyki pozwalające opisać i wyjaśnić zachodzące przemiany współcześnie w tym zakresie.	KLT2A_W12, KLT2A_W22	Udział w dyskusji, Aktywność na zajęciach, Egzamin, Prezentacja
M_W002	Zna koncepcje teoretyczne z zakresu estetyki nowych mediów oraz ma wiedzę na temat klasycznych teorii estetyki.	KLT2A_W06, KLT2A_W01, KLT2A_W11	Egzamin, Udział w dyskusji, Aktywność na zajęciach
M_W003	Zna szczegółowo historyczno-artystyczne epoki artystyczne od pradziejów po współczesność. Posiada wiedzę o genezie i funkcjach dzieła sztuki, zna i rozróżnia dziedziny i specyfikę sztuk pięknych.	KLT2A_W19	Egzamin, Aktywność na zajęciach
Umiejętności: potrafi			

M_U001	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł drukowanych i elektronicznych na poziomie zaawansowanym	KLT2A_U01	Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji
M_U002	Potrafi dokonać analizy zachodzących współcześnie przemian w zakresie estetyki.	KLT2A_U23, KLT2A_U07	Udział w dyskusji, Aktywność na zajęciach, Egzamin, Prezentacja
M_U003	Potrafi samodzielnie przeprowadzić analizę zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii.	KLT2A_U05, KLT2A_U12	Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji, Prezentacja
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
M_K001	Ma świadomość znaczenia nauk humanistycznych dla analizy i wyjaśniania zmian zachodzących we współczesnym świecie.	KLT2A_K09	Aktywność na zajęciach, Prezentacja, Udział w dyskusji

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
45	30	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												
M_W001	Zna podstawowe koncepcje z zakresu estetyki pozwalające opisać i wyjaśnić zachodzące przemiany współcześnie w tym zakresie.	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_W002	Zna koncepcje teoretyczne z zakresu estetyki nowych mediów oraz ma wiedzę na temat klasycznych teorii estetyki.	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-

M_W003	Zna szczegółowo historyczno-artystyczne epoki artystyczne od pradziejów po współczesność. Posiada wiedzę o genezie i funkcjach dzieła sztuki, zna i rozróżnia dziedziny i specyfikę sztuk pięknych.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												
M_U001	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł drukowanych i elektronicznych na poziomie zaawansowanym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_U002	Potrafi dokonać analizy zachodzących współcześnie przemian w zakresie estetyki.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_U003	Potrafi samodzielnie przeprowadzić analizę zjawisk i procesów zachodzących współcześnie w oparciu o właściwe narzędzia badawcze i z użyciem odpowiedniej terminologii.	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne: jest gotów do												
M_K001	Ma świadomość znaczenia nauk humanistycznych dla analizy i wyjaśniania zmian zachodzących we współczesnym świecie.	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	45 godz
Przygotowanie do zajęć	42 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	31 godz
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	5 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godz
Punkty ECTS za moduł	5 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

Celem kursu jest zapoznanie studentów z teoriami estetycznymi powstałymi od

czasów starożytnych oraz, na ich tle, z ewolucją pojęć estetyki. Tematyka ma pokazać historyczną zmienność i różnorodność w estetycznym opisie sztuki, z uwzględnieniem rozumienia ciągłości zjawisk artystycznych. Zawierają się tutaj teoretyczne zagadnienia związane ze sztuką, wynikające z analizy w estetyce, takie jak np. rozumienie dzieła sztuki jako bytu odmiennego od innego rodzaju bytów, dostrzeganie i opis wartości, np. historia piękna lub koloru, formy, procesu twórczego i doświadczenia estetycznego. Tematyka jest zaprezentowana z uwzględnieniem różnic, jakie miały miejsce w rozwoju sztuki. Przedstawiona zostaje ogólna teoria wartości (aksjologia), zagadnienie obiektywizmu w stosunku do subiektywizmu.

Pojęcia kluczowe przedmiotu, terminologia:

dzieło sztuki, teoria, interpretacja, estetyka, wartości: estetyczne artystyczne, forma, doświadczenie estetyczne, proces twórczy, ogólna teoria wartości (aksjologia), obiektywizm (absolutyzm), subiektywizm (relatywizm), sytuacja estetyczna, kalokagathia lub mimesis, konceptualizm, świat sztuki, instytucjonalizm, nowość, oryginalność, krytycyzm, nurty awangardowe (futuryzm, dadaizm, suprematyzm, surrealizm, kubizm, abstrakcjonizm, abstrakcyjny ekspresjonizm) i neoawangardowe do współczesnych (pop art, konceptualizm, minimalizm, performance, land art, industrializm, body art, sztuka krytyczna), media, instalacja, site specific, placemaking street art.

1- 2. Estetyka starożytna (pitagorejczycy, sofisci, Sokrates, Platon, Arystoteles).

3.-4. Estetyka chrześcijańska (św. Augustyn, św. Tomasz).

5.-6. Estetyka nowożytna (da Vinci, Burke, Hume, Kant).

7.-8. Estetyka XIX wieku (Czernyszewski, Wilde).

9.-10. Estetyka XX wieku (Witkacy, Ingarden, Gadamer, Tatarkiewicz).

11.-12. Estetyka kultury masowej i awangard artystycznych (Benjamin, Morawski).

13. - 14. Estetyka dekonstrukcji, postmodernistyczna i najnowsza (Derrida, Welsch, Stróżewski).

Konwersatorium

1. Wprowadzenie do metafizyki wartości

a) Estetyka i etyka jako dyscypliny aksjologii

b) Obiektywizm (absolutyzm) a subiektywizm (relatywizm) w aksjologii

2. Aksjologia jako nauka o wartościach

c) Przykłady zjawisk o wymiarze aksjologicznym: estetyka, etyka

d) Kalokagathia – obiektywność prawdy, piękna, dobra

e) Rodzajowość kryteriów wartościowania sztuki

3. Główne aspekty estetyki

a) Dzieło sztuki

b) Proces twórczy

c) Doświadczenie estetyczne

d) Wartości

e) Pojęcie świata sztuki

4. Sytuacja estetyczna jako struktura w metodologii estetyki

a) Estetyka z perspektywy sytuacji estetycznej

b) Znaczenie ujęcia strukturalistycznego i systemowego w estetyce

c) Model sytuacji estetycznej wg M. Gołaszewskiej oraz M. Mitiasa i S. D. Rossa

d) Elementy sytuacji estetycznej: opis i relacje – rzeczywistość w kategoriach procesu

e) Kryteriologiczna funkcja sytuacji estetycznej

5. Pojęcie: sztuka – znaczenie i historia

a) Starożytne rozumienie pojęcia 'sztuka'

b) Podstawowe podziały i rodzaje sztuki w historii

c) Współczesne klasyfikacje sztuk

6. Pojęcie piękna – znacznie i historia
 - a) Piękno jako wartość estetyczna – od starożytności (zarys)
 - b) Kryzys piękna w sztuce XX wieku
7. Procesy: twórczy i odbioru
 - a) Sprawność warsztatowa artysty – wartości estetyczne i artystyczne
 - b) Fazy procesu poznania dzieła sztuki w koncepcji Ingardena
8. Proces odbioru sztuki jako spotkanie z dziełem
 - c) Poznanie racjonalne i irracjonalne dzieła sztuki
 - d) Odbiór dzieła interaktywnego i tradycyjnego (proscenicznego)
9. Pojęcie formy
 - a) Znaczenie pojęcia „forma” (taxis, kanon, harmonia, istota, hilemorfizm, konstrukcja)
 - b) Forma i struktura
 - c) Forma i treść
10. Od fizycznego przedmiotu do koncepcji
 - d) Materia, materiał, surowiec
 - e) Dzieło sztuki jako zmaterializowana forma świadomości
 - f) Świadomość formy w sztuce
11. Zagadnienia estetyki starożytnej i średniowiecznej
 - a) Wielka Teoria Piękna i sztuka kanoniczna
 - b) Pojęcia: techné, prepon, symmetria
 - c) Rola poezji w sztuce starożytnej (poezja maniczna i techné)
 - d) Teoria tragedii i tragizmu
 - a) Teoria transcendentaliów
 - b) Piękno boskie i ludzkie, zmysłowe i duchowe
 - e) Zagadnienie teodycei
12. Awangarda
 - a) Awangardowe kryteria opisu i oceny sztuki, odejście od wartości estetycznych – zwrot do wartości pozaartystycznych.
 - b) Pluralizm w sztuce, nowe materiały i nowe kierunki twórczości artystycznej.
 - c) Instytucjonalna definicja sztuki i instytucjonalne kryteria oceny sztuki. Znaczenie instytucji dla kształtowania sztuki i kultury.
13. Neoawangarda
 - a) Świat sztuki – artysta i krytyk
 - b) Happening, performance – sztuka akcji
 - c) Konceptualizm – znaczenie idei ogólnych w sztuce
 - d) Sztuka krytyczna lat 90 w Polsce. Cieleśność. Krytycyzm
 - e) Sztuka video – człowiek w świecie obrazów
14. Estetyka fenomenologiczna
 - a) Znaczenie fenomenologii dla estetyki (od Kartezjusza do Ingardena – zarys)
 - b) Ingardenowska koncepcja dzieła sztuki jako bytu intencjonalnego
 - c) Proces konkretyzacji i interpretacji
 - d) Quasi sądy

Metody i techniki kształcenia:

Wykład: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Konwersatorium: Udział w dyskusji problemowej, wykład problemowy.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Do zaliczenia kursu może przystąpić student, który regularnie uczestniczył w zajęciach. Dopuszczalne są dwie nieusprawiedliwione nieobecności. W przypadku niezaliczenia kursu w pierwszym terminie, student przystępuje do zaliczenia poprawkowego na takich samych zasadach, jakie obowiązywały w terminie pierwszym.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Wykład:

- Obecność obowiązkowa: Nie
- Zasady udziału w zajęciach: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Konwersatorium:

- Obecność obowiązkowa: Tak
- Zasady udziału w zajęciach: Student, studentka bierze udział aktywny w zajęciach, przygotowuje się do dyskusji i uczestniczy w dyskusji.

Sposób obliczania oceny końcowej

Podstawą oceny końcowej jest egzamin, którego przedmiotem jest problematyka wykładów i ćwiczeń (70%).

Na ocenę ma również wpływ samodzielne zaprezentowanie podczas zajęć, wybranego zagadnienia lub przygotowanie wprowadzenia do spotkania (20%), także aktywność na zajęciach oraz udział w dyskusji (10%).

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Student, który opuści więcej niż 2 zajęcia w ustala z osobą prowadzącą zajęcia zakres i formę wyrównania zaległości.

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

-

Zalecana literatura i pomoce naukowe

Literatura podstawowa

1. Dziemidok B., Główne kontrowersje estetyki współczesnej, Warszawa 2002.
2. Gołaszewska M., Zarys estetyki, Warszawa 1986.
3. Kosuth J., Sztuka po filozofii, w pod red. S. Morawski, „Zmierzch estetyki - rzekomy czy autentyczny?”, Warszawa 1987.
4. Tatarkiewicz Wł., Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1982.
5. Tatarkiewicz Wł. Droga przez estetykę, Warszawa 1972
6. Filozofia dziejów. Estetyka, Wybór tekstów, t. II, red. Bogusław Zmudziński, Kraków 1986.

Literatura uzupełniająca

1. Gołaszewska M., Świadomość piękna. Problemy genezy, funkcji, struktury i wartości w estetyce, Warszawa 1970.
2. Ingarden R., Przeżycie, dzieło, wartość, Kraków 1966.
3. Tatarkiewicz Wł., Historia Estetyki, t. 1-3 Warszawa 1960 - 1967..
4. Dickie G., Czym jest sztuka? Analiza instytucjonalna, w: pod red. M. Gołaszewska, „Estetyka w świetle”, t. I, Kraków 1985.
5. Kowalska I., Ciało i władza. Polska sztuka krytyczna lat 90., Warszawa 2002.
6. Ostrowicki M., Idea koncepcyjnej teorii dzieł sztuki, w „Kwartalnik Filozoficzny”, tom. XXVIII, nr 2, Kraków 2000, http://www.ostrowicki.art.pl/Idea_koncepcyjnej_teorii_dziel_sztuki.pdf
7. Sztabiński G., Problemy intelektualizacji sztuki w tendencjach awangardowych, Łódź 1991.
8. Morawski S., Na zakręcie od sztuki do po-sztuki, Kraków 1985

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

- Rainer Werner Fassbinder, Peter C. Seel i Bogusław Zmudziński (red.), Wydawnictwo "Secesja", Kraków 1993
- Wim Wenders, Peter C. Seel i Bogusław Zmudziński (red.), Wydawnictwo "Secesja", Kraków 1993
- Ingmar Bergman, Jan Balbierz i Bogusław Zmudziński (red.), ACK „Rotunda”, Kraków 1993
- Werner Herzog, Peter C. Seel i Bogusław Zmudziński (red.), Wydawnictwo "Secesja", Kraków 1994
- Bo Widerberg, Jan Balbierz i Bogusław Zmudziński (red.), ACK „Rotunda”, Kraków 1995
- Roman Polański, Bogusław Zmudziński (red.), Instytut Francuski w Krakowie, Kraków 1995
- Niemiecki ekspresjonizm filmowy, Peter C. Seel i Bogusław Zmudziński (red.), ACK „Rotunda”, Kraków 1995
- Andriej Tarkowski, Bogusław Zmudziński (red.), ACK „Rotunda”, Kraków 1996
- Siergiej Paradżanow, Lesław Czapliński, Bogusław Zmudziński (red.), Stowarzyszenie „Rotunda”, Kraków 1998
- Michelangelo Antonioni, Bogusław Zmudziński (red.), Wydawnictwo „Rabid”, Kraków 2004
- Autorzy kina polskiego, t. II i III, Grażyna Stachówna i Bogusław Zmudziński (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007
- Polski film animowany, Marcin Giżycki i Bogusław Zmudziński (red.), Polskie Wydawnictwo Audiowizualne, Warszawa 2008
- ~~>/del>-----~~
- Jan Švankmajer. We władzy przedmiotów, czyli pułapki człowieczeństwa, (w:) Autorzy kina europejskiego, Grażyna Stachówna, Joanna Wojnicka (red.), Kraków 2003
- Animacja przedmiotowa Jana Švankmajera wobec tradycji przedstawień martwej natury, (w:) „Estetyka i krytyka” 2004 – 2005, nr 7/8
- Panorama twórczości filmowej Jana Švankmajera, (w:) „Studia Humanistyczne AGH” 2007, T. 5
- Z badań nad problematyką tworzywa filmowego – osobliwe kolekcje w animacji przedmiotowej, (w:) Materia sztuki, pod red. Michała Ostrowickiego, Kraków 2010
- Weissmann i Truman Burbank – zniewoleni przez wytwory protagoniści filmów Jana Švankmajera i Petera Weira, (w:) „Kwartalnik filmowy” 2011, nr 74
- Giuseppe Arcimboldi, Jan Švankmajer i inni. Od gabinetów sztuki i osobliwości do kolekcji filmów jako zbioru dzieł osobliwych, (w:) „Kwartalnik filmowy” 2013, nr 83 – 84

Informacje dodatkowe

brak